

Mentorhandleiding Multiple Choice 2009-2010

Werken met MC keuzebegeleiding vmbo-LWOO

Introductie

Vmbo-ers kiezen aan het einde van het tweede leerjaar een sector en een afdeling. Deze keuzes zijn belangrijk voor het mbo en het beroep dat daarna volgt. In deze module leren ze uitgaan van wat ze willen, doen, kunnen en presteren. Door nadenken, onderzoeken, inventariseren en conclusies trekken komen ze tot een besluit.

Doel en middelen

De doelstellingen van MC keuzebegeleiding vmbo-LWOO zijn de volgende:

- De leerling aanzetten tot zelfstandig denken over eigen mogelijkheden en beperkingen.
- De leerling laten wennen aan het idee dat er belangrijke (school)keuzes gemaakt moeten worden.
- De leerling die informatie aanreiken die nodig is voor zijn vervolgtraject.

Benodigheden: wordt steeds aangegeven per hoofdstuk. Bespreek dit vooraf.

Index van hoofdstukken

Hoofdstuk	Titel	Aantal lessen
1	Kiezen voor jezelf	2
2	Kiezen voor vrije tijd	2
3	Kiezen voor sector en beroep	2
4	Kiezen voor vakken	1
5	Kiezen voor een leerweg	2
6	Kiezen voor een toekomst	1
Portfolio		

Toelichting per hoofdstuk

Hoofdstuk 1: Kiezen voor jezelf

Nodig: optioneel, een tot tien computers met internetverbinding.

Eerste les

Neem de tijd om samen te lezen en te bespreken wat er op de voorplaat en bladzijde 2 staat. Laat bij de legenda zien waar het portfolio staat, vertel waar het voor dient en hoe je er na afloop mee om wilt gaan. Wijs ook op de beroepenlijst op bladzijde 54, 55 en 56. Vertel over de keuzes die leerlingen aan het einde van het tweede jaar moeten maken en wie hen daarbij helpen. Laat leerlingen een aantal beroepen noemen die ze leuk vinden en schrijf die op het bord. Vul die aan met een paar die niet zijn genoemd, maar die u leuk vindt en die u ook wel geschikt vindt voor leerlingen in deze groep; plak ze nog niet aan bepaalde leerlingen. Laat ze daarna bladzijde 5 maken en doorwerken tot opdracht 6 op bladzijde 6. Geef de leerlingen dan een stuk papier om de namen van de leerlingen vast op te schrijven voor opdracht 6b. Geef vijf minuten de tijd om een beroep te laten kiezen voor het uitbeelden. Eventueel kunt u als er tijd over is, wat filmclips laten zien over een paar genoemde beroepen, via MC online, of leerlingen de opdracht geven zelf op www.kennisnet.nl te zoeken naar interessante beroepen.

Tweede les

De rest van de bladzijde bespreken en de leerlingen achter in de wegwijzer op bladzijde 54 laten kijken. Laat de leerlingen zelfstandig doorwerken, alleen en met tweetallen. Wie klaar is, begint met het portfolio. Bespreek aan het einde van de les de opdrachten. Wie niet toe kwam aan het portfolio, doet dit als huiswerk. Houd voldoende tijd over om te vertellen over de volgende les. Dat kan aan de hand van bladzijde 9. Het gaat over vrije tijd. Een opdracht is dat leerlingen zelf een voorwerp laten zien dat te maken heeft met hun hobby. De docent zelf neemt dan een verrekijker mee, of vraagt er een bij de toa's. Naar keuze kan ook in de tweede helft van deze les naar de beroepenfilms worden gekeken.

Hoofdstuk 2: Kiezen voor vrije tijd

Eerste les

Nodig: computers voor iedereen, een verrekijker, velletjes papier voor woordwebben van tweetallen, punaises of plakband.

Vraag na of controleer wie niet toekwam aan het portfolio. Laat in de agenda noteren wanneer het wel af moet zijn. Opdracht 1 is voor de docent. Leg dan meteen iets uit over die hobby met een woordweb, zie opdracht 4. Geef bij de rest van de opdracht de beurt aan een paar tweetallen die iets hebben meegenomen. Bij opdracht 2 moeten leerlingen die niets hebben meegenomen misschien iets op weg geholpen worden. Wat zou je meegebracht hebben? Enzovoort.

Vraag naar de uitkomsten van opdracht 3 en maak een notitie. Laat daarna doorwerken na verwijzing naar het woordweb op het bord of het vel papier dat u zelf hebt gemaakt van uw hobby. Ergens op bladzijde 12 en 13 kan de eerste les eindigen.

Oplossing rebus: Maak de klosup-test in de wegwijzer.

Reserveer minstens tien minuten aan het einde van de les voor een bespreking van de opgehangen woordwebben en eventueel andere opdrachten.

Tweede les

Nodig: computers voor iedereen.

Opdracht 8 en 9 hebben veel met elkaar te maken. Begin met een korte bespreking van opdracht 8 en gebruik daar het werk bij van de snelle leerlingen die 8 al afhebben. Daarna kan de opgave van opdracht 9 worden besproken, voordat iedereen zelfstandig verdergaat. Wijs nadrukkelijk op het maken van opdracht 5, 6 en 7 van het portfolio. Dat kan eventueel als huiswerk worden opgegeven. Nabespreking van de opdrachten kan, maar hoeft niet. Dit geldt ook voor de voorbespreking van het volgende hoofdstuk.

Hoofdstuk 3: Kiezen voor sector en beroep

Eerste les

Laat de leerlingen aan het begin van deze les er nog even het vakkenpakket van de bovenbouw bijhalen dat achterin bij de wegwijzer zit. Bespreek het en schrijf de vier sectoren op het bord. Breng ook de beroepsgerichte programma's ter sprake, die op bladzijde 20 aan de orde komen. Laat de interessevragenlijst eventueel thuis afmaken.

Leerlingen moeten de volgende les pasfoto's meenemen van hun ouders; als dat niet kan, laat ze dan zelf een portret thuis maken.

Bespreek de uitslag van de interesstest in de komende lessen tijdens het zelfstandig werken. Doe dat in gesprekjes van maximaal vijf minuten met twee leerlingen tegelijk. Het belangrijkste daarbij is te noteren wat de uitslag is en wat hun mening daarover is. Is de sfeer voldoende veilig, dan kan het ook klassikaal in het begin van de volgende les plaatsvinden.

Tweede les

Nodig: lijm, schaar, tijdschriften, (pas)foto's ouders/verzorgers.

Bespreek de tabel van opdracht 10 klassikaal en leidt daarna het MC project interview in op bladzijde 24 en 25. Het ligt voor de hand dat de leerlingen dan eerst met het project beginnen. Wie klaar is, kan opdracht 11 helemaal afmaken. Eventueel indelen in tweetallen, waarbij de een de ander kan helpen. Is er genoeg tijd, dan kunt u klassikaal de vragen inventariseren en van commentaar voorzien, bijvoorbeeld: 'Er zit geen vraag bij over de uitslag van je interesstest, ik wil wel dat ze iets over jou zeggen.' Huiswerk: ouders/verzorgers vragen stellen.

Hoofdstuk 4: Kiezen voor vakken

Nodig: schaar, lijm, tijdschriften, kleuroplossing, papier.

Informeel kort klassikaal naar het gemaakte huiswerk. Niet gelukt? Laatste kans voor de volgende les.

Opdracht 1: voorstel voor de tekeningen: Engelse, Duitse, Franse vlag, driehoek, voetbal, erlemeier, weegschaaltje, bloem, schroevendraaier, vork, wereldbol en penseel. Reserveer voor de nabespreking van de collages en opdracht 3 een kwartier tot twintig minuten. Is er tijd over, dan kunt u een rondje favoriete beroepen maken.

Hoofdstuk 5: Kiezen voor een leerweg

Eerste les

Houd de inleiding kort. Leg bladzijde 31 bijvoorbeeld alleen maar uit en leid vraag 1 op bladzijde 32 in. Let op: laat ze portfolio bladzijden overslaan. Laat de leerlingen daarna zelfstandig werken en loop rond. Opdracht 3 pas laten bespreken in de afsluiting van de les in het laatste kwartier, eventueel aanstippen wie in opdracht 10 nu anders kiest en wie niet en waarom.

Tweede les

Nodig: computers, viltstift, informatie beroepsgerichte programma's.

U kunt in deze les nog een keer de beroepsgerichte programma's naar voren halen, daarna kunnen de leerlingen door met de andere opdrachten. Is er tijd, dan kunnen vlotte leerlingen door naar bladzijde 44 en 45.

Hoofdstuk 6: Kiezen voor de toekomst

Nodig: informatie beroepsgerichte programma's, voorbeeld getuigschrift, vellen papier, ruimte genoeg om een kring of carré te maken.

Begin klassikaal en laat het getuigschrift zien. In de kring gaat het papier dus naar evenveel personen als er letters in de naam van een leerling zijn.

Ter afsluiting: Portfolio en competentieladders

Laat in de laatste les het portfolio en de competentieladders helemaal afmaken en leg ook dat dit gebruikt wordt bij de gesprekken over de toekomstkeuzes.

Werken met MC keuzebegeleiding PSO

Introductie

Vmbo-ers kiezen aan het einde van het tweede leerjaar een sector en een afdeling. Deze keuzes zijn belangrijk voor het mbo en het beroep dat daarna volgt. Aan de hand van praktische opdrachten oriënteren leerlingen zich in de verschillende sectoren, om zo een beeld te krijgen van wat ze moeten weten en kunnen voor die sector.

Doel en middelen

Leerlingen helpen aan relevante en actuele informatie op over leerwegen, sectoren, afdelingen en programma's. Actieve leerervaringen staan centraal. Deze module biedt u alle mogelijkheden om de op uw school aanwezige sectoren met verschillende didactische werkvormen te laten onderzoeken, zodat de leerling overwogen keuzes voor de bovenbouw kan maken. De PSO-module kan uitstekend in combinatie met de module MC keuzebegeleiding vmbo-LWOO worden gebruikt.

Nodig voor deze module zijn: de docent Nederlands, beroepsbeoefenaars, leerlingen en docenten in de bovenbouw en pen of potlood.

Index van hoofdstukken

Hoofdstuk	Titel	Aantal lessen
1	De sectoren en jij	2
2	De sectoren in jouw school	2
3	Activiteiten in de sectoren	2
4	De sectoren en later	2
5	Projecten	2
Portfolio		

Toelichting per hoofdstuk

Hoofdstuk 1: De sectoren en jij

Dit hoofdstuk introduceert de sectoren. Als de leerlingen nog niet in MC keuzebegeleiding vmbo-LWOO hebben gewerkt, is sectoruitleg door de docent gewenst.

Opdracht 2, 3, 4, 5, 6: het overleg staat bij deze opdrachten centraal. De meningen kunnen verschillen, stimuleer het geven van een eigen mening zonder oordeel. Ter afsluiting kunt u samen de eigenschappen die belangrijk zijn voor een sector doornemen. Voor een LWOO/basisberoepsgerichte klas kan het ondersteunend zijn als ze vooraf de eigenschappen krijgen. Deze zijn te vinden in module Wegwijzer en in keuzebegeleiding vmbo-LWOO hoofdstuk Wegwijzer.

Hoofdstuk 2: De sectoren in jouw school

Leerlingen nemen een interview af, zij betrekken uw eigen bovenbouwleerlingen en vakdocenten in hun leren, ze bekijken schoolmaterialen en werken samen met een klasgenoot met dezelfde belangstelling.

Hoofdstuk 3: Activiteiten in de sectoren

Het bezoeken van de sectoren voert iedere school op een eigen wijze uit. Sommige scholen laten de onderbouwleerlingen tijdens de open dag voor basisschoolleerlingen de bovenbouw bezoeken, andere verzorgen gastlessen of organiseren een carrousel. Deze opdrachten kunnen voor de verwerking voor alle bezoekvarianten worden gebruikt.

Hoofdstuk 4: De sectoren en later

Een beroepsbeoefenaar bezoeken, vinden vrijwel alle leerlingen leuk. Dikwijls hebben ze onmiddellijk een beeld van wie ze willen spreken, sommigen hebben wat hulp nodig. Klasgenoten en collega's kunnen hulp bieden bij het vinden van een geschikt persoon. Bij het maken van goede vragen kan de docent Nederlands een uitstekende rol spelen.

Hoofdstuk 5: MC project

De grootte van het project kan worden aangepast aan de beschikbare tijd en de gestructureerdheid aan de werkwijze op uw school. Voor de begeleiding van het project is het plezierig als u met twee personen bent. Maak gebruik van de hulpkaarten.

Ter afsluiting: Portfolio en competentieladders

Het portfolio kan als laatste onderdeel van de PSO-module worden gemaakt, of tussendoor steeds worden ingevuld. Het legt de momentopnames vast en bevordert nadenken over de toekomst. Bewaar zelf ook een kopie in het leerlingendossier. Samen met de competentieladders is het een goede hulp bij gesprekken over later.